

Secundària

Llengua catalana

Activitat 17: Viure i gaudir a la Serra (Impactes)

Descripció:

L'activitat proposada consistirà a escollir algun dels impactes que siguin més importants a la part de la Serra propera al seu municipi i realitzar un joc de rol. Els alumnes hauran de triar un personatge i preparar arguments per al debat. És important per al desenvolupament de l'esperit crític sobre la problemàtica triada tot tenint en compte diferents punts de vista.

Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer el risc per a la biodiversitat i per a les persones que pot ocasionar un incendi forestal. • Reconèixer les mesures correctes i de prevenció enfront als incendis forestals. • Fomentar l'esperit crític sobre el comportament de la societat respecte dels incendis forestals.
Conceptes clau	<ul style="list-style-type: none"> • Incendi forestal • Cultura del risc • Prevenció i autoprotecció en zones forestals o properes. • Operatiu d'extinció • Reforestació natural • Restauració
Durada	Dues sessions:
Material recomanat	<ul style="list-style-type: none"> • Cartolines
Organització participants	Petit grups 6 persones

Metodologia

La metodologia que se seguirà serà la següent:

1. Per començar l'activitat es recomana que el professor faci una explicació on parli dels conceptes clau, així com de la importància que tenen els incendis forestals a Mallorca.
2. Llavors els alumnes es posaran en grups de 6 i el professor els repartirà unes targetes on hi haurà el personatge que els correspon representar i l'objectiu que ha d'assolir.
3. A les targetes hi figuraran els següents possibles personatges amb els seus objectius i la descripció de la situació inicial:

Situació: A un petit poblet de la Serra de Tramuntana, envoltat de bosc, s'hi vol construir una urbanització als voltants. Tal com s'ha proposat no compleix la normativa, però si es fa més petita i s'hi asseguren les distàncies amb el bosc, es podria arribar a fer.

*És convenient fer una representació gràfica, imaginària, de les característiques de la zona (situació del poble, carreteres i camins, zones de bosc, dipòsits d'aigua per extinció d'incendis, etc.).

Els personatges que intervenen són:

- Polític: el seu objectiu és assegurar que la urbanització es faci d'acord amb les normes urbanístiques i de protecció de la natura vigents.
- Constructor: el seu objectiu és aconseguir construir-la tal i com s'havia planejat, sense cap canvi.
- Agent de medi ambient: el seu objectiu és vigilar que les cases construïdes dins una urbanització dins zona forestal comptin amb les mesures de seguretat (faixa perimetral de defensa, disminució de material combustible, etc.) per disminuir el perill en cas d'incendi forestal. Això podria implicar que la urbanització es fes més petita.
- Veïnat-pagès: el seu objectiu és aconseguir tenir més terreny per conrear.
- Ecologista: el seu objectiu és que no es construeixi de cap de les maneres la urbanització ja que es destruirà part del bosc que hi ha a la zona.
- Propietari del supermercat: el seu interès bàsic és tenir més clients amb un bon poder adquisitiu.

4. Una vegada repartits cada un dels papers als alumnes, se'ls explicarà què han de fer i llavors se'ls donarà 15 min per fer el debat. Es recomana que abans de començar de debat preparin un poc els seus arguments, tot cercant també informació si ho troben necessari. Després de discutir en grup, hauran de preparar la proposta final per després poder presentar-la a la resta de la classe.

5. Finalment amb les exposicions de cada grup es treuran algunes conclusions sobre la problemàtica dels incendis a la Serra de Tramuntana i el valor dels punts de vista i interessos dels diversos actors que hi estan relacionats d'una forma o altra.

Proposta d'extensió

PROPOSTA D'EXTENSIÓ 1: Triar un altre dels impactes que poden afectar la Serra, representats als mapes, i després de discutir-lo en grup, planificar un nou joc de rol tot triant els diversos personatges que hi han d'intervenir, amb les seves característiques, funcions, interessos, etc. i repetir la seqüència ja indicada.

PROPOSTA D'EXTENSIÓ 2: Es proposa fer un recull de notícies que facin referència a recursos, beneficis, impactes o problemes que succeeixin a la Serra de Tramuntana, es localitzin i se'n deixi constància sobre el mapa col·lectiu que hi haurà a la classe.

Recursos necessaris

Per a la realització d'aquesta activitat és necessari que el professorat conegui:

- Els principals impactes que poden afectar la Serra i les seves característiques.
- El paper i el comportament de tota la societat davant aquests impactes.

Per saber-ne més:

Web

INCENDIS FORESTAL: SERVEI DE GESTIÓ FORESTAL I PROTECCIÓ DEL SÒL. GOVERN BALEAR: http://www.caib.es/sites/xarxaforestal/ca/mesures_de_prevenio-45439/
PLAGUES: SANITAT FORESTAL. GOVERN BALEAR:
http://www.caib.es/sites/sanitatforestal/ca/pagina_inicial-36590/?campa=yes

Llibres

D.A. (1996). Ecologia del foc. Ed: CREA. Proa.

Revistes:

Cerdà, A. (2011) Monogràfic: Quan es crema el bosc. Mètode, 70: p. 48-105. <https://metode.cat/noticies/quant-es-crema-el-bosc.html>